

DECIZII

DECIZIA COMISIEI

din 21 august 2013

privind stabilirea listelor anuale de priorități pentru elaborarea codurilor de rețea și a orientărilor pentru 2014

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2013/442/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003 ⁽¹⁾ și Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005 ⁽²⁾, în special articolul 6 alineatul (1),

întrucât:

CONTEXT

- (1) În cadrul Consiliului European din 4 februarie 2011 s-a stabilit anul 2014 ca termen-limită pentru realizarea deplină a pieței interne de energie electrică și gaze naturale. Cel de al treilea pachet legislativ din domeniul energiei este un element important în atingerea acestui obiectiv. Cu toate acestea, trebuie să se intensifice eforturile pentru a permite circulația liberă a gazelor naturale și a energiei electrice în întreaga Europă. Codurile de rețea și orientările prevăzute de al treilea pachet legislativ vor asigura normele corespunzătoare pentru a realiza progrese în acest sens.
- (2) Primul pas în elaborarea unor coduri de rețea europene obligatorii este stabilirea de către Comisie a listei anuale de priorităților, în care se identifică domeniile care urmează să fie incluse în elaborarea codurilor de rețea, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 714/2009 („Regulamentul privind energia electrică”) și cu articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 („Regulamentul privind gazele naturale”). Pentru stabilirea priorităților, Comisia trebuie să consulte Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei („ACER”), Rețeaua Europeană a Operatorilor de Transport și de Sistem („ENTSO”) în domeniul respectiv și alte părți interesate relevante. Prezenta decizie specifică prioritățile stabilite de Comisie pe baza rezultatelor consultării publice.

- (3) Pentru planificarea resurselor, este important să se identifice anual domeniile esențiale pentru elaborarea codurilor de rețea și a orientărilor. Îndată ce un domeniu este identificat pentru prima dată drept important, trebuie să se înceapă activități de analiză pentru a se stabili în ce măsură este necesară o armonizare. În domeniile esențiale în care se lucrează deja la coduri de rețea și orientări, activitățile vor fi continuate și finalizate.

CONSULTAREA PUBLICĂ

- (4) Consultarea publică prevăzută la articolul 6 alineatul (1) din regulamentele privind energia electrică și gazele naturale a avut loc în perioada 2 aprilie-13 mai 2013. Comisia a primit 22 de răspunsuri ⁽³⁾.
- (5) Principalele observații de ordin general primite în cadrul consultării publice sunt:
 - (a) Un mesaj clar în urma consultării publice este că părțile interesate susțin abordarea focalizată a Comisiei prin care se stabilesc prioritățile de lucru în vederea furnizării elementelor esențiale pentru realizarea deplină a pieței interne a energiei. Părțile interesate sunt de părere că, în cadrul consultării, Comisia a indicat cele mai importante acțiuni care trebuie realizate pentru o mai bună integrare a pieței interne a energiei și că nu este nevoie să se adauge alte acțiuni pe listele anuale de priorități pentru 2014.
 - (b) Mai multe părți interesate subliniază importanța implementării corecte a codurilor de rețea deja adoptate, unele dintre ele exprimându-se în favoarea unui rol mai activ al Comisiei și al ACER pentru asigurarea unei implementări coerente. În plus, părțile interesate ar dori să existe claritate cu privire la modificările viitoare ale codurilor de rețea adoptate și cu privire la guvernarea. Una dintre părțile interesate afirmă că trebuie stabilită urgent o listă de definiții globală și unică, valabilă pentru toate codurile de rețea.

⁽¹⁾ JO L 211, 14.8.2009, p. 15.

⁽²⁾ JO L 211, 14.8.2009, p. 36.

⁽³⁾ Răspunsurile sunt publicate pe site-ul http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/consultations/20130513_network_codes_en.htm

- (c) Mai multe părți interesate au subliniat importanța unui proces transparent, eficient și coerent, care să garanteze implicarea îndeaproape și din timp a părților interesate. S-a menționat, de asemenea, că trebuie acordat timpul necesar pentru elaborarea unor coduri de rețea solide, incluzând timp suficient pentru consultarea părților implicate. În acest context, părțile interesate au solicitat ca proiectele de propuneri pentru orientările-cadru și pentru codurile de rețea să fie însoțite de evaluarea impactului corespunzătoare care a făcut obiectul consultării părților interesate.
- (6) Principalele observații formulate în cadrul consultării publice cu privire la lista anuală de priorități pentru 2014 în materie de norme aplicabile rețelelor de energie electrică sunt următoarele:
- (a) Mai multe părți interesate și-au exprimat îngrijorarea că gradul de armonizare la nivel european oferit de codurile de rețea în curs de elaborare nu este unul suficient, subliniind faptul că numeroase decizii (de exemplu, cu privire la valori și la metodologii) nu sunt luate în codul propriu-zis, ci sunt lăsate în sarcina OTS și a autorităților de reglementare naționale, în cadrul unui proces decizional/de aprobare ulterior. Părțile interesate se tem că acest lucru ar putea duce la crearea unui nivel de reglementare suplimentar la scară europeană care, în loc să reducă gradul de diversitate actual al normelor care guvernează gestionarea rețelei și structura pieței, îl vor spori.
- (b) Unele părți interesate s-au arătat preocupate de eventualele neconcordanțe dintre codurile de rețea și au declarat că elaborarea mai multor coduri de rețea în contextul aceleiași orientări-cadru s-a dovedit a nu fi modalitatea cea mai eficientă de a stabili norme europene; ca atare, ele au propus să se elaboreze un singur cod de rețea în conformitate cu fiecare orientare-cadru. Alte părți au subliniat că, pentru asigurarea coerenței, cel puțin unele dintre codurile de rețea trebuie să fie elaborate împreună, cum ar fi normele privind cerințele pentru producători, normele pentru alocarea capacităților pe termen lung (*forward*), normele de echilibrare și normele privind cerințele în caz de urgență.
- (c) Mai multe părți interesate susțin elaborarea unor norme referitoare la structurile tarifare armonizate pentru transport, deoarece actuala varietate a structurilor tarifare creează inegalități pentru producătorii de energie electrică în cadrul UE, unii dintre aceștia trebuind, de exemplu, să plătească tarife de rețea, iar alții nu.
- (d) ENTSO-E și-a exprimat îngrijorarea că lista anuală de priorități pentru 2014 nu include norme privind stimulentele pentru investiții, deși acestea au fost incluse în lista pentru 2013. ENTSO-E este de părere că un sistem bazat pe procesul instituit de
- noul regulament privind liniile directe pentru infrastructurile energetice transeuropene⁽¹⁾ („Regulamentul TEN-E”), conform căruia Comisia Europeană poate emite orientări atunci când consideră că metodologia care urmează să fie publicată până la 31 martie 2014 de către autoritățile naționale de reglementare pe baza recomandărilor de bune practici din partea ACER nu este suficientă pentru a asigura implementarea la timp a proiectelor de interes comun, pune în pericol eficacitatea globală a Regulamentului TEN-E.
- (7) Principalele observații formulate în cadrul consultării publice cu privire la lista anuală de priorități pentru 2014 în materie de norme aplicabile rețelelor de gaze naturale sunt următoarele:
- (a) Majoritatea părților interesate salută faptul că pe lista de priorități pentru 2014 a fost inclusă capacitatea suplimentară și subliniază că normele trebuie să facă obiectul unei consultări riguroase cu părțile interesate, în faza de pregătire, și să fie coerente cu codul de rețea privind mecanismele de alocare a capacităților. Mai multe părți interesate, inclusiv ENTSOG, subliniază interacțiunea puternică dintre normele privind tarifele și capacitatea suplimentară și afirmă că este necesar să se acorde atenție coerenței dintre aceste două subiecte.
- (b) Mai multe părți interesate, printre care și ENTSOG, sprijină efectuarea unei evaluări a normelor privind schimburile comerciale în 2014 pentru a decide dacă sunt necesare norme europene armonizate pentru conceperea produselor și a contractelor de capacitate în ceea ce privește fermitatea, restricțiile de alocare și piețele secundare. Evaluarea va lua în calcul experiența dobândită prin implementarea codului de rețea privind mecanismele de alocare a capacității și echilibrarea, dar și impactul posibil al creșterii gradului de penetrare a resurselor regenerabile pe piețele de energie electrică. Una dintre părțile interesate propune realizarea unei analize pas cu pas a diferențelor în materie de clauze contractuale și de procese ale operatorilor de transport și de sistem la fiecare punct de interconectare. ENTSOG cere să se recunoască faptul că inadecvarea capacităților și nivelurile diferite de fermitate sunt o consecință inevitabilă a implementării sistemelor de intrare-ieșire. Una dintre părțile interesate s-a opus cu fermitate armonizării suplimentare a concepției produselor și a contractelor de capacitate, întrucât aceasta nu este obligatorie și ar duce la o ofertă insuficientă de capacitate fermă și, în cele din urmă, la investiții ineficiente. În plus, s-a afirmat că normele privind schimburile comerciale nu ar trebui să sporească complexitatea procesului de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾ privind integritatea și transparența pieței energiei.

(1) JO L 115, 25.4.2013, p. 39.

(2) JO L 326, 8.12.2011, p. 1.

- (c) O parte interesată solicită crearea unui cod de rețea pentru calitatea gazului și a unui cod de rețea pentru eficiență în funcție de un nivel de referință, care să includă tarifele, în vederea realizării în mod eficient și eficace a pieței interne, sugerând, într-o primă etapă, mandatarea ACER pentru a face o comparație între toți OTS europeni, pentru toate serviciile oferite.
- (d) O parte interesată sugerează să se includă în lista de priorități elaborarea de orientări pentru a rezolva situația contractelor istorice, în conformitate cu articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 715/2009.
- (8) Deși prezenta decizie se concentrează doar pe stabilirea listelor anuale de priorități pentru 2014, Comisia a consultat părțile interesate și cu privire la necesitatea și la posibilul domeniu de aplicare al codurilor de rețea și al orientărilor care ar putea fi avute în vedere ca domenii esențiale după 2014, pentru a permite ACER să prevadă activități de analiză în cadrul programului său de lucru pentru 2014.
- (9) Principalele observații formulate în cadrul consultării publice cu privire la necesitatea unor coduri de rețea și a unor orientări și la posibilul domeniu de aplicare al acestora, după 2014, în materie de norme aplicabile rețelelor de energie electrică sunt următoarele:
- (a) Unele părți interesate salută normele privind stabilirea principiilor de evaluare a caracterului adecvat al rețelelor de transport și, în consecință, a necesității unei cerințe pentru terți. Alte părți interesate sunt de părere că normele privind rezervele, caracterul adecvat și mecanismele de asigurare a capacității nu sunt incluse la articolul 8 alineatul (6) din Regulamentul privind energia electrică și din Regulamentul privind gazele și, prin urmare, nu par a fi întemeiate din punct de vedere juridic, intrând mai degrabă în domeniul de competență al guvernelor naționale.
- (b) Mai multe părți interesate solicită clarificări cu privire la conținutul normelor privind coordonarea operațională.
- (c) Una dintre părțile interesate propune să se elaboreze norme privind achizițiile publice, comercializarea și guvernarea serviciilor auxiliare, precum și toate tipurile de servicii de flexibilitate și de capacitate, cu obiectivul general de dezvoltare a unei piețe europene de servicii de sprijin pentru rețele, incluzând echilibrarea și toate tipurile de servicii de flexibilitate.
- (10) Principalele observații formulate în cadrul consultării publice cu privire la necesitatea unor coduri de rețea și a unor orientări și la posibilul domeniu de aplicare al acestora, după 2014, în materie de norme aplicabile rețelelor de gaze naturale sunt următoarele:
- (a) Unele dintre părțile interesate sunt de părere că normele privind racordarea la rețea și procedurile de urgență trebuie să fie coerente cu Regulamentul (UE) nr. 994/2010 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale.
- (b) Unele părți interesate au pus sub semnul întrebării domeniul de aplicare al normelor privind racordarea la rețea în ceea ce privește furnizarea unor semnale de localizare și nu au sprijinit elaborarea unor astfel de norme.

DECIZIE

- (11) Având în vedere răspunsurile părților interesate care sprijină stabilirea de priorități pentru lucrările menite să furnizeze elementele cheie pentru realizarea deplină a pieței interne de energie până în 2014 și ținând cont de măsurile necesare în acest scop, de limitele resurselor, de faptul că vor fi necesare resurse pentru buna implementare a codurilor de rețea și a orientărilor deja adoptate și că orice nou domeniu care se adaugă la lista anuală de priorități pentru 2014 poate să nu aibă ca rezultat adoptarea unei orientări sau a unui cod de rețea până în 2014,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

În vederea elaborării unor norme armonizate privind energia electrică, Comisia stabilește următoarea listă anuală de priorități pentru 2014:

- norme de alocare a capacităților și de management al congestiilor, inclusiv privind administrarea pieței pentru ziua următoare și a pieței intrazilnice, inclusiv pentru calculul capacităților (faza de adoptare de către Comisie);
- norme privind racordarea la rețea:
 - norme privind cerințele aplicabile producătorilor (faza de adoptare de către Comisie);
 - norme privind racordarea operatorilor sistemelor de distribuție și a consumatorilor industriali (faza de adoptare de către Comisie);
 - norme privind racordarea la rețeaua de transport de înaltă tensiune în curent continuu (finalizarea codului de rețea și demararea fazei de adoptare de către Comisie);
- norme privind exploatarea sistemului ⁽²⁾:
 - norme privind securitatea în exploatare (faza de adoptare de către Comisie);
 - norme privind planificarea operațională și programarea (faza de adoptare de către Comisie);

⁽¹⁾ JO L 295, 12.11.2010, p. 1.

⁽²⁾ Normele privind formarea personalului operațional și cerințele și procedurile operaționale pentru situații de urgență vor fi adoptate într-o etapă ulterioară.

- norme privind reglajul frecvență-putere și rezervele de putere (faza de adoptare de către Comisie);
- norme privind cerințele și procedurile în caz de urgență (finalizarea codului de rețea și demararea fazei de adoptare de către Comisie);
- norme privind echilibrarea, inclusiv privind rezerva de putere legată de rețea (faza de adoptare de către Comisie);
- norme de alocare a capacităților pe termen lung (*forward*) (faza de adoptare de către Comisie);
- norme privind structurile tarifare armonizate pentru transport [analiză efectuată de ACER pentru pregătirea orientării-cadru ⁽¹⁾].

Articolul 2

Având în vedere că adoptarea unor norme armonizate privind alocarea capacităților și echilibrarea este prevăzută pentru 2013, Comisia stabilește pentru 2014 următoarea listă anuală de priorități pentru elaborarea de norme armonizate privind gazele naturale:

- norme privind interoperabilitatea și schimbul de date (faza de adoptare de către Comisie);
- norme privind structurile tarifare armonizate pentru transport (elaborarea codului de rețea de către ENTSO);

- norme referitoare la o abordare bazată pe piață la nivelul UE privind alocarea capacității de transport al gazelor „nou instalate” (redactarea unei modificări a codului de rețea privind mecanismele de alocare a capacităților de către ACER și ENTSO și includerea normelor tarifare respective în codul de rețea privind structurile tarifare pentru transport);
- norme privind schimburile comerciale asociate dispozițiilor tehnice și operaționale aplicabile serviciilor de acces la rețea și de echilibrare a rețelei (analiză efectuată de ACER pentru a determina dacă sunt necesare norme UE obligatorii pentru a armoniza suplimentară a conceperii produselor și a contractelor de capacitate în ceea ce privește fermitatea, restricțiile de alocare sau piețele secundare, luând în considerare implementarea orientării privind procedurile de management al congestiilor și codurile de rețea privind mecanismele de alocare a capacității și echilibrarea).

Articolul 3

Prezenta decizie intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 21 august 2013.

Pentru Comisie
Președintele

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ În ceea ce privește normele privind stimulentele pentru investiții, Regulamentul TEN-E, în special articolul 13, prevede dispoziții pentru asigurarea acordării unor stimulente adecvate pentru proiectele de infrastructură de interes comun din domeniul gazelor și al energiei electrice, care sunt supuse unor riscuri mai mari decât cele înregistrate în mod normal. În acest context, Regulamentul TEN-E stabilește următoarele sarcini:

- fiecare autoritate națională de reglementare trebuie să prezinte ACER metodologia și criteriile utilizate la evaluarea investițiilor și a riscurilor mai ridicate aferente acestora, dacă este cazul, până la 31 iulie 2013;
 - ACER trebuie să faciliteze schimbul de bune practici și să facă recomandări până la 31 decembrie 2013;
 - fiecare autoritate națională de reglementare trebuie să publice metodologia și criteriile utilizate la evaluarea investițiilor și a riscurilor mai ridicate aferente acestora până la 31 martie 2014.
- Pe baza datelor obținute prin îndeplinirea sarcinilor de mai sus, Comisia Europeană va decide dacă este necesară emiterea unor orientări obligatorii din punct de vedere juridic.